

การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้วยหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ (E-book)

เรื่อง กฎหมายใกล้ตัว สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

The Development of Electronic Book (E-book)

in Law in Daily Life for Matthayomsuksa 1 Students

กนกวรรณ สมิตี¹, อภิชา แดงจำรูญ²

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อหาประสิทธิภาพของหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ (E-book) เรื่อง กฎหมายใกล้ตัว สำหรับนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80 2) เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาสังคมศึกษา เรื่อง กฎหมายใกล้ตัว สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนพุลเจริญวิทยาคม ที่สอนโดยใช้หนังสืออิเล็กทรอนิกส์ (E-book) กับการสอนแบบปกติ

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนพุลเจริญวิทยาคม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 6 อำเภอบางพลี จังหวัดสมุทรปราการ ที่กำลังเรียน ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2562 ซึ่งได้จากการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) โดยการจับฉลาก จำนวน 2 ห้อง รวมทั้งหมด 80 คน โดยแบ่งเป็นกลุ่มทดลองที่เรียนโดยใช้หนังสืออิเล็กทรอนิกส์ (E-book) เรื่อง กฎหมายใกล้ตัว จำนวน 40 คน และนักเรียนกลุ่มควบคุมที่เรียนแบบปกติ จำนวน 40 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ประกอบด้วย 1) หนังสืออิเล็กทรอนิกส์ (E-book) เรื่อง กฎหมายใกล้ตัว 2) แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาสังคมศึกษา เรื่อง กฎหมายใกล้ตัว ที่มีค่าความเชื่อมั่น ของแบบทดสอบ ทั้งฉบับเท่ากับ 0.83 3) แผนการจัดการเรียนรู้เรื่อง กฎหมายใกล้ตัว จำนวน 5 แผน สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าความยากง่าย ค่าอำนาจจำแนก ค่าความเชื่อมั่นและค่าสถิติที่ t-test (Independent samples)

ผลการวิจัยพบว่า 1) หนังสืออิเล็กทรอนิกส์ (E-book) เรื่อง กฎหมายใกล้ตัว สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่พัฒนาขึ้นมีประสิทธิภาพ เท่ากับ 80.20/80.11 เป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนด 80/80 2) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนที่เรียนด้วยหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ (E-book) เรื่อง กฎหมายใกล้ตัว สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนพุลเจริญวิทยาคม สูงกว่านักเรียนที่เรียนด้วยวิธีการสอนแบบปกติ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

คำสำคัญ : หนังสืออิเล็กทรอนิกส์ (E-book), กฎหมายใกล้ตัว, ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

¹ นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง

² อาจารย์ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง

Abstract

The purposes of this research were to: 1) to create and find out the efficiency of electronic book entitled law in daily life for Matthayomsuksa 1 students to attain standard criteria of 80/80, 2) to compare learning achievement of the students those who studied by using electronic book and by using regular lesson plans in Matthayomsuksa 1 at Poolcharoen Witthayakhom School .

The sample of this study were 80 of Matthayomsuksa 1 students at Poolcharoen Witthayakhom School which is under the secondary educational service area office 6, Bang phli Distric, Samut Prakan province. 40 students were selected by Simple Random Sampling to be experiment group and 40 students were control group. The study has taken in the semester 2 of 2019 academic years.

The instruments of this study were 1) the electronic book (E-Book) entitled law in daily life, 2) The learning achievement test in social study subject entitled law in daily life which had reliability at 0.83, 3) five lesson plans entitled law in daily life. The data was analyzed by means of standard deviation (S. D.), reliability, difficulty, discriminative power, test and t-test (Independent samples)

The results achieved were as follows: 1) The results achieved were as follows: the efficiency value (E1/E2) of the developed E-book entitled law in daily life was 80.20/80.11 which was appropriate. 2)The achievements of the students at Poolcharoen Witthayakhom School who studied by using Electronic Book entitled law in daily life were significantly differently at .05 higher than the students who studied by using regular lesson plans.

Keywords : Electronics Book law in daily life Learning Achievement

ความสำคัญและที่มาของปัญหาการวิจัย

ปัจจุบันความก้าวหน้าทางวิทยาการเป็นไปอย่างรวดเร็ว เทคโนโลยีเข้ามามีบทบาทและส่งผลกระทบต่อสภาพและการส่งข้อมูลข่าวสารเป็นไปอย่างรวดเร็วและกว้างขวาง กระบวนการเรียนรู้จำเป็นต้องมีการเปลี่ยนแปลงเพื่อเสริมสร้างศักยภาพของบุคคลทั้งด้านความรู้ ทักษะ ทักษะคิด และค่านิยม โดยการสร้างวัฒนธรรมการเรียนรู้เพื่อให้ผู้เรียนบังเกิดนิสัยใฝ่รู้และการเรียนรู้ตลอดชีวิตจากพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 มาตรา 22 ระบุว่า “การจัดการศึกษาต้องยึดหลักว่าผู้เรียนทุกคนมีความสามารถเรียนรู้ และพัฒนาตนเองได้และถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญมากที่สุด กระบวนการจัดการศึกษาต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตามธรรมชาติและเต็มศักยภาพ” ซึ่งนำมาสู่การปฏิรูปการศึกษาและการจัดการกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ เป็นการจัดเนื้อหาสาระและกิจกรรมที่หลากหลายสอดคล้องกับความสนใจและความแตกต่างระหว่างบุคคลและส่งเสริมให้มีแหล่งเรียนรู้ตลอดชีวิตที่หลากหลายรูปแบบ (กรรณิการ์ ชัยชาญ และคณะ, 2551)

ประเทศไทยในปัจจุบันนับว่ามีปัญหาเกี่ยวกับระบบการจัดการศึกษาค่อนข้างมาก ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในหลายวิชามีแนวโน้มต่ำลง การทดสอบการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O-NET) มีคะแนนในเกณฑ์ต่ำ อีกทั้งระบบการศึกษา ยังไม่ได้ส่งเสริมพัฒนาให้นักเรียนเป็นผู้มีความรู้ความสามารถและมีทักษะที่เพียงพอสำหรับโลกยุคใหม่ รวมถึงกระแสสังคมออนไลน์ (Social Network) ในยุคปัจจุบันที่ทำให้บทบาทของการจัดการเรียนการสอนในห้องเรียนค่อนข้างลดลง เด็กขาดการค้นคว้าหาความรู้เพิ่มเติม ทักษะกระบวนการคิด ในด้านการจัดการเรียนการสอนในวิชา

สังคมครูยังเน้นที่เนื้อหา ยังยึดการสอนโดยเป็นผู้ให้ความรู้แต่เพียงฝ่ายเดียว วิธีการสอนของครู ยังเน้นการสอนแบบบอกเล่า บรรยาย และเป็นการสอนที่เน้นเนื้อหารายละเอียดที่นักเรียนต้องท่องจำ ทำให้เด็กส่วนใหญ่คิดไม่เป็น เมื่อรวมกับกระแสโลกยุคสังคมออนไลน์ด้วยแล้ว ยิ่งส่งผลให้เด็กไม่ชอบอ่านหนังสือ ไม่ค้นคว้าหาความรู้ด้วยตนเอง ไม่เน้นกระบวนการคิด จึงไม่สามารถนำความรู้ที่ได้รับไปใช้ในชีวิตประจำวันในสภาพสังคมปัจจุบันได้ นอกจากนี้การสอนด้วยการท่องจำเนื้อหาส่งผลให้การเรียนการสอนในรายวิชาสังคมไม่ประสบผลสำเร็จโดยมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำหรือไม่ผ่านเกณฑ์การประเมิน

เทคโนโลยีทางการศึกษาจึงเป็นเครื่องมือในการพัฒนาการศึกษา โดยการนำวิทยาการใหม่ ๆ และการจัดการแหล่งทรัพยากรการเรียนรู้มาใช้ เพื่อให้ นักเรียนสามารถศึกษาค้นคว้าได้ตามความต้องการ ส่งผลให้เกิดการเรียนรู้และพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต โดยมุ่งเน้นให้เยาวชนเติบโตเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ หนังสืออิเล็กทรอนิกส์เป็นอีกทางเลือกหนึ่งที่น่าสนใจในกระบวนการจัดการเรียนการสอนวิชาสังคมศึกษา เพื่อให้ นักเรียนสามารถศึกษาค้นคว้าเรียนรู้ด้วยตนเอง ตามความสามารถและความสนใจ มีอิสระในการคิด คำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล นักเรียนสามารถเรียนรู้ด้วยตนเองมากกว่าที่จะให้ครูบอกหรือกำหนดให้ โดยครูเป็นผู้สร้างโอกาสทางการเรียนการสอน ซึ่งสอดคล้องกับธรรมชาติของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาที่มีความกระตือรือร้น อยากรู้ อยากเห็น อยากค้นคว้าในสิ่งต่าง ๆ ตรงกับแนวคิดในการจัดการเรียนการสอนของบลูม ที่กล่าวว่า การจัดกิจกรรมให้นักเรียนได้ปฏิบัติตามที่ตนต้องการ นักเรียนย่อมกระทำกิจกรรมนั้นด้วยความกระตือรือร้น ทำให้เกิดความมั่นใจ เกิดการเรียนรู้ได้เร็ว และประสบความสำเร็จสูง ทำให้เกิดความพึงพอใจได้ที่สุดในที่สุด (Bloom, 1976) การจัดการเรียนรู้โดยใช้คอมพิวเตอร์เป็นสื่อที่ช่วยนำเสนอเนื้อหาให้กับนักเรียน นักเรียนสามารถอ่านทำความเข้าใจก็ครั้งก็ได้จนกว่าจะเข้าใจ โดยไม่ต้องรอใครหรือรีบเร่งเพื่อให้ทันกับเพื่อนนักเรียนคนอื่น อีกทั้งคอมพิวเตอร์ยังมีการโต้ตอบกับนักเรียนและไม่ลำเอียงอีกด้วย ทำให้นักเรียนเรียนอย่างมีความสุข

จากเหตุผลดังกล่าว ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะพัฒนาหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ (E-book) เรื่อง กฎหมายใกล้ตัว สำหรับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนพุลเจริญวิทยาคม เพื่อเป็นสื่อการสอน ที่ช่วยเพิ่มความน่าสนใจให้กับบทเรียน ช่วยให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้และเข้าใจในเนื้อหาบทเรียนได้ดียิ่งขึ้น

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อหาประสิทธิภาพของหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ (E-book) เรื่อง กฎหมายใกล้ตัว สำหรับนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80
2. เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาสังคมศึกษา เรื่อง กฎหมายใกล้ตัว สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนพุลเจริญวิทยาคม ที่สอนโดยใช้หนังสืออิเล็กทรอนิกส์ (E-book) กับการสอนแบบปกติ

สมมติฐานการวิจัย

1. หนังสืออิเล็กทรอนิกส์ (E-book) เรื่อง กฎหมายใกล้ตัว สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่พัฒนาขึ้นมีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80
2. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง กฎหมายใกล้ตัว สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียน พุลเจริญวิทยาคม ที่เรียนด้วยหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ (E-book) สูงกว่านักเรียนที่เรียนด้วยการสอนแบบปกติ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนพุลเจริญวิทยาคม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 6 อำเภอบางพลี จังหวัดสมุทรปราการ จำนวน 6 ห้องเรียน นักเรียนจำนวน 240 คน

2. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนพุลเจริญวิทยาคม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 6 อำเภอบางพลี จังหวัดสมุทรปราการ ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2562 ซึ่งได้มาจากการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) โดยวิธีการจับฉลาก ได้ขนาดกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 2 ห้องเรียน นักเรียนจำนวน 80 คน โดยนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1/7 จำนวน 40 คน เป็นกลุ่มทดลอง ที่เรียนด้วยหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ (E-book) เรื่อง กฎหมายใกล้ตัว และนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1/9 จำนวน 40 คน เป็นกลุ่มควบคุมใช้วิธีการสอนแบบปกติ

2.1 กลุ่มตัวอย่างเพื่อทดสอบหาประสิทธิภาพของหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ (E book) คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนพุลเจริญวิทยาคม ซึ่งได้มาจากการสุ่มอย่างง่ายโดยวิธีการจับฉลาก จำนวน 42 คน

2.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการทดลองหาประสิทธิภาพของหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ (E-book) เรื่อง กฎหมายใกล้ตัว แบบรายบุคคล จำนวน 3 คน โดยเป็นนักเรียนที่มีระดับสติปัญญา เก่ง 1 คน ปานกลาง 1 คน อ่อน 1 คน

2.3 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการทดลองหาประสิทธิภาพของหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ (E-book) เรื่อง กฎหมายใกล้ตัว แบบกลุ่มย่อย จำนวน 9 คน โดยเป็นนักเรียนที่มีระดับสติปัญญา เก่ง 3 คน ปานกลาง 3 คน อ่อน 3 คน

2.4 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการทดลองหาประสิทธิภาพของหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ (E-book) เรื่อง กฎหมายใกล้ตัว แบบภาคสนาม จำนวน 30 คน โดยเป็นนักเรียนที่มีระดับสติปัญญา เก่ง 10 คน ปานกลาง 10 คน อ่อน 10 คน

ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย

1. ตัวแปรต้น

- การจัดการเรียนรู้โดยใช้หนังสืออิเล็กทรอนิกส์ (E-book) เรื่อง กฎหมายใกล้ตัว

2. ตัวแปรตาม

- ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาสังคมศึกษา เรื่อง กฎหมายใกล้ตัว

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยดังนี้

1. แผนการจัดการเรียนรู้กำหนดเนื้อหาเป็น 5 แผนการเรียนรู้ แผนละ 2 ชั่วโมง รวมทั้งหมด 10 ชั่วโมง ประกอบด้วย 2 รูปแบบ คือ แผนการจัดการเรียนรู้ที่ใช้หนังสืออิเล็กทรอนิกส์ (Ebook) เรื่อง กฎหมายใกล้ตัว สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 จำนวน 10 ชั่วโมง และแผนการจัดการเรียนรู้ แบบปกติ จำนวน 10 ชั่วโมง

2. หนังสืออิเล็กทรอนิกส์ (E-book) เรื่อง กฎหมายใกล้ตัว สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ใช้เวลาเรียน 10 คาบ คาบละ 60 นาที แบ่งเนื้อหาออกเป็น 5 เรื่อง

3. แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียน รายวิชาสังคมศึกษา จำนวน 1 ฉบับ เรื่องกฎหมายใกล้ตัว สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 เป็นแบบเลือกตอบปรนัย 4 ตัวเลือก มีจำนวน 30 ข้อ ซึ่งแบบทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียนเป็นชุดเดียวกัน โดยจะนำแบบทดสอบวัดความรู้ทางการเรียน

จำนวนรวม 60 ข้อไปเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน เพื่อประเมินความสอดคล้องของข้อคำถามกับจุดประสงค์การเรียนรู้ (IOC) แล้วคัดเลือกข้อสอบที่มีค่า IOC ตั้งแต่ 0.50 ขึ้นไป (ล้วน และอังคณา สายยศ, 2539) จำนวน 58 ข้อ จากนั้นนำข้อสอบที่ผ่านเกณฑ์การคัดเลือกไปทดลองใช้กับนักเรียนที่ผ่านการเรียนเนื้อหา เรื่อง กฎหมายใกล้ตัวจำนวน 40 คน แล้วนำผลการทดสอบมาหาค่าความยากง่าย (p) และค่าอำนาจจำแนก (r) โดยจะคัดเลือกข้อสอบที่มีค่าความยากง่าย (p) ระหว่าง 0.20 - 0.80 และมีค่าอำนาจจำแนก (r) ระหว่าง 0.20 - 1.00 มีข้อสอบที่ผ่านเกณฑ์จำนวน 51 ข้อ จากนั้นจึงคัดเลือกข้อสอบที่ผ่านเกณฑ์ จำนวน 30 ข้อ ซึ่งพิจารณาการตัดข้อสอบจากข้อสอบที่วัดจุดประสงค์การเรียนรู้เดียวกันและมีข้อคำถามที่คล้ายคลึงกัน แล้วนำไปหาค่าความเชื่อมั่นแบบทดสอบทั้งฉบับตามวิธีคูเดอร์ ริชาร์ดสัน (Kuder Richardson Method) โดยใช้สูตร KR-20 (ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ, 2539) พบว่า ค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบมีค่าเท่ากับ 0.83 หมายความว่า แบบทดสอบฉบับนี้มีค่าความเชื่อมั่นสูง

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงทดลองเพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้วยหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ (E-book) เรื่อง กฎหมายใกล้ตัว สำหรับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ผู้วิจัยได้กำหนดรายละเอียดในการดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

1. การพัฒนาหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ เรื่อง กฎหมายใกล้ตัว สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนพุลเจริญวิทยาคม ผู้วิจัยได้เก็บรวบรวมข้อมูล ดังนี้

1.1 การหาประสิทธิภาพของหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ (E-book) เรื่อง กฎหมายใกล้ตัว สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 แบบรายบุคคล โดยนำไปทดลองใช้กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนพุลเจริญวิทยาคม เป็นนักเรียนที่มีระดับสติปัญญาเก่ง 1 คน ปานกลาง 1 คน อ่อน 1 คน รวมทั้งสิ้น 3 คน หลังเรียนจบให้ทำแบบทดสอบท้ายเล่ม เพื่อดูความเหมาะสมของเนื้อหา และความยากง่ายของแบบทดสอบท้ายเล่ม แล้วนำผลมาหาค่าประสิทธิภาพของหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ (E-book) เรื่อง กฎหมายใกล้ตัว สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 มีประสิทธิภาพ เท่ากับ 81.33/80.00

1.2 ปรับปรุงหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ (E-book) เรื่อง กฎหมายใกล้ตัว สำหรับนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 มาหาประสิทธิภาพของแบบกลุ่มย่อย โดยนำไปทดลองใช้กับนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนพุลเจริญวิทยาคม เป็นนักเรียนที่มีระดับสติปัญญาเก่ง 3 คน ปานกลาง 3 คน อ่อน 3 คน รวมทั้งสิ้น 9 คน (โดยไม่ซ้ำกับข้อ 1.1) หลังเรียนจบให้ทำแบบทดสอบท้ายเล่ม แล้วนำผลมาหาค่าประสิทธิภาพของหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ (E-book) เรื่อง กฎหมายใกล้ตัว สำหรับนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 มีประสิทธิภาพเท่ากับ 80.00/80.37

1.3 นำหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ (E-book) เรื่อง กฎหมายใกล้ตัว สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 มาหาประสิทธิภาพแบบภาคสนาม โดยนำไปทดลองใช้กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนพุลเจริญวิทยาคม เป็นนักเรียนที่มีระดับสติปัญญาเก่ง 10 คน ปานกลาง 10 คน อ่อน 10 คน รวมทั้งสิ้น 30 คน (โดยไม่ซ้ำกับข้อ 1.1 และ 1.2) หลังเรียนจบให้ทำแบบทดสอบท้ายเล่ม แล้วนำผลมาหาค่าประสิทธิภาพของหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ เรื่อง กฎหมายใกล้ตัว สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 มีประสิทธิภาพ เท่ากับ 80.20/80.11

2. การตรวจสอบคุณภาพรูปแบบการสอนและแผนการจัดการเรียนรู้ที่ใช้หนังสืออิเล็กทรอนิกส์ (E-book) เรื่อง กฎหมายใกล้ตัว จำนวน 5 แผน นำแผนการจัดการเรียนรู้เสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ เพื่อตรวจสอบความเหมาะสมของแผนการจัดการเรียนรู้ พบว่าผู้เชี่ยวชาญมีความคิดเห็นต่อความเหมาะสมของแผนการจัดการเรียนรู้ เรื่อง กฎหมายใกล้ตัว โดยภาพรวมอยู่ในระดับเหมาะสมมากที่สุด (M = 4.83, SD = 0.03)

3. สร้างแบบทดสอบปรนัยชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 60 ข้อ นำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน เพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาจุดประสงค์ตัวชี้วัดและวิเคราะห์ดัชนีความสอดคล้องระหว่างแบบทดสอบกับจุดประสงค์ คัดเลือกข้อสอบที่มีดัชนีค่าความยากง่ายระหว่าง 0.20 – 0.80 และค่าอำนาจจำแนก 0.20 ขึ้นไป จำนวน 30 ข้อ ไปวิเคราะห์หาความเชื่อมั่น โดยใช้สูตร Kuder Richardson 20 (ล้วน สายยศ และ อังคณา สายยศ. 2536) ได้ค่าความเชื่อมั่น 0.83 จากนั้นนำไปใช้เป็นแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

4. การศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนพุลเจริญวิทยาคม โดยใช้แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ เรื่อง กฎหมายใกล้ตัว วิชาสังคมศึกษา แบบปรนัย 4 ตัวเลือก จำนวน 30 ข้อ โดยผู้วิจัยได้เก็บรวบรวมข้อมูลในการศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนต่อการใช้แบบทดสอบผลสัมฤทธิ์ ดังนี้

4.1 กลุ่มตัวอย่างทำการทดสอบก่อนเรียน (Pretest) โดยใช้แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนการจัดการเรียนรู้โดยใช้แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ วิชาสังคมศึกษา ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 แบบปรนัย 4 ตัวเลือก จำนวน 30 ข้อ ทั้งกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม

4.2 ดำเนินการทดลองกับกลุ่มตัวอย่าง ผู้วิจัยจัดการเรียนรู้โดยใช้หนังสืออิเล็กทรอนิกส์ เรื่อง กฎหมายใกล้ตัว สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 จำนวน 5 เล่ม ร่วมกับแผนการจัดการ เรียนรู้ 5 แผน ใช้เวลา 10 ชั่วโมง และจัดการเรียนรู้โดยการสอนแบบปกติ

4.3 กลุ่มตัวอย่างทำการทดสอบหลังเรียน (Posttest) โดยใช้แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนแบบปรนัย 4 ตัวเลือก จำนวน 30 ข้อ นำข้อมูลที่ได้อาวิเคราะห์ด้วยวิธีการทางสถิติ

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. วิธีการคำนวณหาประสิทธิภาพของหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ (E-book) เรื่อง กฎหมายใกล้ตัว สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โดยใช้สูตร E_1 / E_2

2. วิเคราะห์เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง กฎหมายใกล้ตัว ของนักเรียนกลุ่มทดลองที่ใช้หนังสืออิเล็กทรอนิกส์ (E-book) เรื่อง กฎหมายใกล้ตัว กับนักเรียนกลุ่มควบคุมที่ใช้การสอนแบบปกติ โดยใช้สถิติในการทดสอบค่า t แบบเป็นอิสระต่อกัน (t-test for independent Samples) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

สรุปผลการวิจัย

ตารางที่ 1 ผลการหาประสิทธิภาพของหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ (E-book) เรื่อง กฎหมายใกล้ตัว สำหรับนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 รายวิชาสังคมศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

การทดลอง	จำนวนนักเรียน	คะแนนระหว่างเรียน		คะแนนทดสอบหลังเรียน		ประสิทธิภาพ (E_1 / E_2)
		คะแนนเต็ม 50 คะแนน	คะแนน	คะแนนเต็ม 30 คะแนน	คะแนน	
		ค่าเฉลี่ย	ร้อยละ (E_1)	ค่าเฉลี่ย	ร้อยละ (E_2)	
หนึ่งต่อหนึ่ง	3	40.67	81.33	24.00	80.00	81.33/80.00
กลุ่มย่อย	9	40.08	80.17	24.33	81.11	80.00/80.37
ภาคสนาม	30	40.10	80.20	24.03	80.11	80.20/80.11

จากตารางที่ 1 ผลการหาประสิทธิภาพหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ (E-book) เรื่อง กฎหมายใกล้ตัว สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 รายวิชาสังคมศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ตามลำดับขั้นตอนของการหาประสิทธิภาพของหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ (E-book) ทั้ง 3 ขั้นตอน พบว่า การหาประสิทธิภาพ ชั้น

ที่ 1 (แบบรายบุคคล) มีประสิทธิภาพเท่ากับ 81.33/80.00 ชั้นที่ 2 (แบบกลุ่มย่อย) มีประสิทธิภาพเท่ากับ 80.00/80.37 และชั้นที่ 3 (แบบภาคสนาม) มีประสิทธิภาพเท่ากับ 80.20/80.11 แสดงให้เห็นว่า ประสิทธิภาพของหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ (E-book) เรื่อง กฎหมายใกล้ตัว สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 รายวิชาสังคมศึกษา มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80

ตารางที่ 2 แสดงผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียน วิชาสังคมศึกษา ของนักเรียนกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม

กลุ่ม	n	\bar{X}	S.D.	t	Sig
กลุ่มทดลอง	40	24.65	1.62		
กลุ่มควบคุม	40	21.83	2.20	6.520	.000*

* $p \leq .05$

จากตารางที่ 2 การเปรียบเทียบคะแนนหลังเรียนของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม พบว่า คะแนนหลังเรียนของกลุ่มทดลองมีค่าเท่ากับ ($\bar{X} = 24.65$, S.D. = 1.62) คะแนนหลังเรียนของกลุ่มควบคุมมีค่าเท่ากับ ($\bar{X} = 21.83$, S.D. = 2.20) โดยค่า t-test มีค่าเท่ากับ 6.520 จึงสรุปได้ว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนของกลุ่มทดลองสูงกว่ากลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

การอภิปรายผล

จากการวิจัยเรื่องการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้วยหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ (E-book) เรื่อง กฎหมายใกล้ตัว สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 สามารถอภิปรายผลได้ดังนี้

1. หนังสืออิเล็กทรอนิกส์ (E-book) เรื่อง กฎหมายใกล้ตัว วิชาสังคมศึกษา สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนพุลเจริญวิทยาคม ที่พัฒนาขึ้นมีประสิทธิภาพ 80.20/80.11 ซึ่งมีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80 ตามที่กำหนดไว้ แสดงว่าหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ (E-book) เรื่อง กฎหมายใกล้ตัว กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม สำหรับนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่ผู้วิจัยได้พัฒนาขึ้นมีประสิทธิภาพ ทั้งนี้เนื่องมาจากผู้วิจัยได้พัฒนาหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ (E-book) ขึ้นอย่างมีขั้นตอน มีระบบ ผู้วิจัยได้ศึกษาค้นคว้าเกี่ยวกับการสร้างหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ (E-book) และได้ดำเนินการสร้างหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ตามขั้นตอนที่วางไว้ มีการพัฒนารูปแบบของหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ให้มีความน่าสนใจ โดยการสร้างเป็น Story board ตัวละครที่ใช้ เป็นตัวการ์ตูน เช่น แมว ปลา คน เป็นต้น ซึ่งลักษณะของหนังสืออิเล็กทรอนิกส์จะเป็นหนังสือการ์ตูน มีภาพประกอบ ช่วยเพิ่มอรรถรส และจินตนาการให้นักเรียนเพลิดเพลินไปกับเรื่องที่อ่าน มีเรื่องราวเนื้อหาเกี่ยวกับเรื่องกฎหมายใกล้ตัว นักเรียนสามารถเรียนรู้ได้ด้วยตนเองและช่วยให้นักเรียนทบทวนความรู้ ได้ตลอดเวลา ในหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ประกอบไปด้วยเรื่องราวเหตุการณ์ที่น่าสนใจชวนให้ติดตาม และได้สาระไปพร้อมๆกัน มีการเล่าเรื่องโดยใช้บทสนทนาระหว่างตัวละครแต่ละตัว ภาษาที่ใช้ถูกต้องเหมาะสม สื่อความหมายได้ชัดเจน อ่านเข้าใจง่าย เหมาะสมกับระดับผู้เรียน ภาพประกอบมีความเหมาะสม ชัดเจน สอดคล้องกับเนื้อหา และมีความสวยงาม น่าสนใจ น่าติดตาม โปรแกรมใช้งานง่าย สะดวก ทำให้บทเรียนน่าสนใจ ทั้งภาพเคลื่อนไหว รวมถึงองค์ประกอบของหน้า ที่มีการออกแบบ และจัดวางให้มีความเหมาะสมและลงตัว ผู้วิจัยได้สังเกตพฤติกรรมการเข้าเรียนและความสนใจของนักเรียนกลุ่มทดลอง นักเรียนมีความกระตือรือร้นในการเรียนมาก

ขึ้น ตื่นเต้น สนุกสนาน มีความสุขในขณะที่อ่านหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ นักเรียนให้ความสนใจและมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมตามแผนการจัดการเรียนรู้ นักเรียนให้ข้อมูลย้อนกลับผ่านทางคำพูด และจากพฤติกรรมที่นักเรียนแสดงออกผ่านทางสีหน้า แววตา และคำพูด แสดงให้เห็นถึงการตั้งใจเรียน และสนใจในบทเรียนมากขึ้น นักเรียน มีความเข้าใจในเนื้อหา สามารถคิดต่อยอดไปใช้ในชีวิตประจำวันได้จริง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ทองสุข คำแก้ว (2553) ศึกษาเรื่อง การพัฒนาหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ วิชาสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ผลการวิจัยพบว่า หนังสืออิเล็กทรอนิกส์ วิชาสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่มีประสิทธิภาพ 80.06/81.06 ซึ่งมีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้คือ 80/80 และผู้เรียนมีความพึงพอใจ ต่อหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ วิชาสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 อยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ย (\bar{X}) เท่ากับ 4.44 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เท่ากับ 0.74

2. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมพบว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนที่สอนโดยใช้หนังสืออิเล็กทรอนิกส์ (E-book) เรื่อง กฎหมายใกล้ตัว สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 วิชาสังคมศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม แตกต่างกับวิธีการสอนแบบปกติ อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้เป็นเพราะหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ (E-book) เรื่อง กฎหมายใกล้ตัว เป็นสื่อ การสอนที่มีสีสัน มีคำอธิบาย มีขนาดตัวอักษรที่ชัดเจน อ่านง่าย เนื้อหาที่น่าสนใจ เนื้อหาให้ความรู้ที่มีประโยชน์ และมีการนำเสนอเข้าใจง่าย สนุกสนาน มีภาพและเสียงที่จูงใจให้อ่าน นักเรียนมีความกระตือรือร้นในการเรียนรู้และสนใจเรียนมากขึ้น นอกจากนี้หนังสืออิเล็กทรอนิกส์ เรื่อง กฎหมายใกล้ตัว ยังช่วยให้นักเรียนที่มีความสามารถในการเรียนรู้แตกต่างกันรู้สึกพอใจกับการเรียน และไม่เกิดความกดดันขณะเรียนเมื่อนักเรียนเรียนไม่ทัน หากไม่เข้าใจก็สามารถกลับไปทบทวนใหม่ได้ และสามารถเรียนรู้ได้ทุกที่ทุกเวลาตามที่นักเรียนต้องการ ทำให้นักเรียนไม่รู้สึกเบื่อหน่ายระหว่างเรียน จึงส่งผลให้ผู้เรียนมีประสิทธิภาพในการเรียนสูงขึ้น สอดคล้องกับงานวิจัยของ ศรีทอง (2555) ศึกษาเรื่องการพัฒนาหนังสืออิเล็กทรอนิกส์เรื่อง มหาสวัสดิ์บ้านเรา กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม สำหรับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ผลการวิจัยพบว่า ประสิทธิภาพของหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ เรื่อง มหาสวัสดิ์บ้านเรา มีประสิทธิภาพเท่ากับ 83 /82.38 และนักเรียน มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยมีความพึงพอใจ ต่อหนังสืออิเล็กทรอนิกส์เรื่องมหาสวัสดิ์บ้านเรา กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 อยู่ในระดับดี

จากการดำเนินการวิจัย เรื่อง การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้วยหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ (E-book) เรื่อง กฎหมายใกล้ตัว สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ในครั้งนี้เกิดประโยชน์ต่อนักเรียนใน ด้านการเรียนรู้ นักเรียนมีความรู้ในเรื่องกฎหมายใกล้ตัว สังเกตได้จากนักเรียนมีการคิดต่อยอดว่าจะนำความรู้ที่ได้เรียนไปปรับใช้ในชีวิตประจำวัน นักเรียนสนใจเรียนมากขึ้น เข้าเรียนตรงเวลา มีความกระตือรือร้น มีความกระฉับกระเฉงพร้อมที่จะเรียน ไม่คุยหรือเล่นในขณะที่เรียนหนังสือ แสดงสีหน้า แววตา รอยยิ้ม มีความสนุกสนานในการเรียน จากพฤติกรรม ที่นักเรียนแสดงออกเกิดประโยชน์ ต่อครูผู้สอนในด้านการสร้างและพัฒนาวัตกรรมการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ และสามารถนำข้อมูลสะท้อนจากนักเรียนมาปรับปรุงและพัฒนาตนเอง ในด้านกิจกรรมการเรียนการสอน และพัฒนาตนเองได้อย่างต่อเนื่อง

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการนำไปใช้

ข้อเสนอแนะในการนำไปจัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยการใช้หนังสืออิเล็กทรอนิกส์ (E-book) เรื่อง

กฎหมายใกล้ตัว สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 รายวิชาสังคมศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

1.1 ในการจัดการเรียนการสอนโดยใช้หนังสืออิเล็กทรอนิกส์ (E-book) เรื่อง กฎหมายใกล้ตัว สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 รายวิชาสังคมศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ครูควรดูแลการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้ของนักเรียนอย่างใกล้ชิดและทั่วถึง เพื่อให้นักเรียนสามารถเรียนรู้ได้อย่างเข้าใจตามวัตถุประสงค์ของการเรียนรู้

1.2 การใช้สื่อควรคำนึงถึงความเหมาะสมและความต้องการของนักเรียนในแต่ละวัย

1.3 ความสามารถในการอ่านของนักเรียนมีผลต่อการเรียนรู้ด้วยหนังสือ อิเล็กทรอนิกส์ (E-book) ดังนั้นในการนำหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ไปใช้ ครูควรจะอธิบายหรือสร้างข้อตกลง ให้นักเรียนฟังก่อนหลังจากนั้นจึงให้นักเรียนศึกษาด้วยตนเอง

1.4 การเรียนรู้ด้วยหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ ไม่ควรจำกัดเวลา เพราะความสามารถในการเรียนรู้ของแต่ละคนแตกต่างกัน ควรเปิดโอกาสให้นักเรียนได้ใช้เวลาอย่างเต็มที่ตามความต้องการ จนกว่าจะเข้าใจในบทเรียน

2. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรสร้างหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ (E-book) ให้เหมาะสมกับวัยของนักเรียน ในระดับชั้นอื่น ๆ ต่อไป

2.2 ควรมีการพัฒนาหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ (E-book) ในหัวข้อเนื้อหาอื่น ๆ สำหรับในการเรียนในรายวิชาอื่น ๆ เพื่อจะได้สื่อการเรียนรู้ที่หลากหลาย น่าสนใจเหมาะสมกับผู้เรียน

2.3 ควรพัฒนาหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ให้สามารถเรียนรู้โดยผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ต เพื่อให้ นักเรียนสามารถเรียนรู้ได้ทุกที่ทุกเวลา

2.4 ควรมีการวิจัยด้านเทคนิคการออกแบบหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ในด้านต่าง ๆ เช่น สีและขนาดตัวอักษรที่ใช้ในบทเรียน ภาพประกอบทั้งภาพนิ่งและภาพเคลื่อนไหว ตลอดจนเสียงประกอบที่ใช้ในบทเรียน ทั้งนี้เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาการผลิตหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ที่น่าสนใจและทันสมัยมากขึ้น

เอกสารอ้างอิง

กรรณิการ์ ชัยชาญ ประภาวัลย์ สายยศ และรุ่งทิพา ผลเกิด. (2551). การพัฒนาหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ เรื่อง **ปราชาศา ศีขรภูมิ** กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6.

สารนิพนธ์. กศ.ม. (เทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา). พิษณุโลก : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร.

ทองสุข คำแก้ว. (2553). การพัฒนาหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ **วิชา สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม** สำหรับ **นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1**. วิทยานิพนธ์. กศ.ม. (เทคโนโลยี

ล้วน สายยศและอังคณา สายยศ. 2536. **เทคนิคการวิจัยทางการศึกษา**. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ:

สำนักพิมพ์ศูนย์ส่งเสริมวิชาการ

ศักรินทร์ ศรีทอง. (2555). การพัฒนาหนังสืออิเล็กทรอนิกส์เรื่อง **มหาสวัสดิ์บ้านเรา** กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม สำหรับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาเทคโนโลยีเทคนิคศึกษา มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ.

Bloom, Benjamin S. (1976). **Human characteristics and school learning**. New York: McGraw-Hill.